

STATSMINISTEREN

Arkiv

M. Halvse av Statsministeren
Woyen Frantia 15/5/43

Norge er en av De Forente Nasjoner. Side om side med våre allierte, store som små, deltar vi med hele vår kraft i kampen mot aksnemaktene og alt de representerer.

Ennå har krigen neppe nådd sitt høydepunkt, men fienden har fått parolen: Betingelsesløs overgivelse. Seiren over mörkemaktene er ikke vunnet ennå, men den er sikker.

Hvordan kan så verden sikres mot en gjentakelse av det vi nå opplever?

Det er et spørsmål som må løses ved internasjonalt samarbeid. Men det er på samme tid også et nasjonalt problem, av største betydning for hvert enkelt land som er med de alliertes kamp mot diktatur og barbari.

Liksom De Forente Nasjoner kjemper sammen for å vinne seiren, må det også bli en felles sak å sikre freden i fremtiden. De viktigste forberedelser og avgjørelser i så måte vil derfor tilligge disse land som felles oppgave.

Men kan ikke freden sikres på grunnlag av hvert enkelt folks rett til å leve sitt eget frie nasjonale liv, så vil ingen seir eller gjenoppbygging kunne skape noen trygghet i verden.

Hvis en forbryter er en stadig trussel for sine medmennesker, så er det i de fleste land en plikt for samfundet å sørge for at han sikres for bestandig. Jeg tror denne utvei også må benyttes like overfor nasjoner som gang på gang har kastet verden ut i krig og ulykker.

Men selv om dette gjøres, har jeg liten tro på at noe lite land for fremtiden kan føle seg trygg bare ved å erklære seg nøytralt i alle krigerske forviklinger. Så lenge det finnes nasjoner som lar seg oppgitere av den første, den galteste krigshisser til å angripe fredselskende ^{land}, så lenge må en være forberedt på å slå slike angrep tilbake.

De Forente Nasjoner må derfor lage en verdensomfattende fredsovrinng. Men dette fritar ikke de enkelte land fra plikten til selv å sørge for et sterkt forsvar innen sine egne grenser.

Jeg vet at Norge etter krigen må fram til et nært, men fritt samarbeid med andre land, som geografisk ligger oss nær og hvis folk er beslektet med oss. Men dette samarbeidet må vokse seg fram av seg selv, med hele folkets medvirkning, og bygge på konkrete ~~arbeids~~ oppgaver.

Etterkrigstids-problemene vil bli mange og store, og tunge å løse. Men de kan løses, og de vil bli løst. For dagene etter seiren hører ungdommen til.